

Effecten bestemmingsplanwijziging op de aanwezigheid van de steenuil in Zetten-Zuid, gemeente Overbetuwe

T.J. Boudewijn
L.S.A. Anema

Bureau Waardenburg bv
Ecologie & landschap

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10, Fax 0345 51 98 49
E-mail info@buwa.nl www.buwa.nl

Effecten bestemmingsplanwijziging op het voorkomen van de steenuil in Zetten-Zuid, gemeente Overbetuwe

drs. T.J. Boudewijn, ing. L.S.A. Anema

Status uitgave: eindrapport

Rapportnummer: 17-076
Projectnummer: 17-0326
Datum uitgave: 11 mei 2017
Projectleider: drs. T.J. Boudewijn
Naam en adres opdrachtgever: Wissing, Middenbaan 108, 2991 CT Barendrecht
Referentie opdrachtgever: email.M. Tas, 18 april 2017 kenmerk: 837-jg-17075
Akkoord voor uitgave:
drs. H.A.M. Prinsen

Paraaf:

Graag citeren als: Boudewijn T.J. & L.S.A. Anema 2017. Effecten bestemmingsplanwijziging op het voorkomen van de steenuil in Zetten-Zuid, gemeente Overbetuwe. Rapport 17-xxx. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Trefwoorden: inventarisatie steenuil Zetten

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv. Opdrachtgever hierboven aangegeven vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Koeman en Bijkerk bv / Wissing

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001:2008.

Bureau Waardenburg bv
Onderzoek en advies voor ecologie en landschap

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10
info@buwa.nl www.buwa.nl

Voorwoord

Wissing, een stedenbouwkundige adviesorganisatie, is betrokken bij de voorgenomen bestemmingsplanwijziging in Zetten-Zuid in de gemeente Overbetuwe. Deze bestemmingsplanwijziging maakt het mogelijk om huizenbouw te realiseren in Zetten-Zuid. In maart 2017 is door Koeman en Bijkerk (Balk 2017) een quickscan in het gebied uitgevoerd. Hieruit bleek dat de steenuil mogelijk binnen het plangebied voorkomt óf binnen de invloedssfeer van het plangebied. De rust- en verblijfplaats van de steenuil is jaarrond beschermd.

Wissing heeft Koeman en Bijkerk, met als onderaannemer Bureau Waardenburg, opdracht verstrekt de effecten als gevolg van de voorgenomen bestemmingsplanwijziging op de steenuil te onderzoeken.

In het kader van de Wet natuurbescherming heeft Bureau Waardenburg in april 2017 het plangebied geïnventariseerd op de steenuil en de effecten van de bestemmingsplanwijziging op deze soort bepaald.

Aan de totstandkoming van dit rapport werkten mee:

T.J. Boudewijn	veldwerk, rapportage
L.S.A. Anema	veldwerk, GIS-werkzaamheden

Genoemde personen zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hen uitgevoerde werkzaamheden. Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Bureau Waardenburg. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg is door Certiked ISO gecertificeerd overeenkomstig BRL 9990:2001 / ISO 9001:2008.

Vanuit Koeman en Bijkerk werd de opdracht begeleid door mevrouw A.R. Balk en de heer J.E. van der Heide. De heer F. Jacobs (Steenuiloverleg Nederland (STONE)) leverde steenuilgegevens aan. Wij danken alle genoemde personen voor de prettige samenwerking.

Veldonderzoek is altijd een momentopname. Bureau Waardenburg waarborgt dat het onderzoek is uitgevoerd door deskundige onderzoekers volgens de gangbare standaardmethoden. Het bureau is niet aansprakelijk voor waarnemingen van soorten door derden en waarnemingen die na afronding van de studie bekend worden gemaakt.

Inhoud

Voorwoord.....	3
Samenvatting	7
1 Inleiding.....	9
1.1 Aanleiding en doel	9
1.2 Toetsingskader beschermde soorten en gebieden.....	10
2 Plangebied en werkzaamheden	11
2.1 Ligging en beschrijving plangebied.....	11
2.2 Voorgenomen inrichting	12
3 Inventarisatie steenuil.....	13
3.1 Aanpak.....	13
3.2 Resultaten.....	13
4 Betekenis van het plangebied en omgeving voor de steenuil	15
4.1 Habitatvoorkeur steenuil	15
4.2 Betekenis van het plangebied voor de steenuil.....	16
4.3 Effecten ingreep.....	16
5 Conclusie voor ontheffingsaanvraag	20
6 Literatuur	21

Samenvatting

Wissing bereidt voor Zetten-Zuid een voorgenomen bestemmingsplanwijziging voor, waardoor het mogelijk wordt om in Zetten-Zuid nieuwbouw te realiseren. Hierbij moet rekening worden gehouden met beschermde soorten planten en dieren.

De Wet natuurbescherming heeft als doel het voor de lange termijn beschermen en behouden van biodiversiteit. Sommige handelingen en ontwikkelingen kunnen de natuur schaden en zijn daarom krachtens de wet verboden. Is dat het geval dan moet er ontheffing worden aangevraagd voor het overtreden van een verbodsbepaling. Bureau Waardenburg heeft op basis van veldonderzoek (20 en 24 april 2017) en bronnenonderzoek onderzocht of in het plangebied steenuilen voorkomen en beoordeeld of voor genoemd initiatief een ontheffing moet worden aangevraagd.

In de directe omgeving van het plangebied komen drie steenuilparen voor, waarvan in ieder geval één paar het plangebied deels gebruikt als foerageergebied. De nestplaats van dit paar bevindt zich op de grens van het plangebied, maar door de nieuwbouw gaat de functionaliteit van het foerageergebied verloren en daarmee ook van de nestplaats, die jaarrond beschermd is.

De twee andere broedparen maken, op basis van gebiedskenmerken, niet of nauwelijks gebruik van het plangebied, omdat er in de directe nabijheid van de vermoedelijke broedplaatsen veel geschiktere foerageergebieden beschikbaar zijn.

Aangezien de broedplaats van de steenuil en de bijbehorende functionele leefomgeving jaarrond beschermd zijn, dient ontheffing te worden aangevraagd. Door het nemen van mitigerende maatregelen kan voorkomen worden dat het broedpaar verloren gaat. Door het nemen van inrichtingsmaatregelen in de hoek Wageningsestraat en Mammoetstraat kan dit gebied geschikt worden als leefgebied voor de steenuil. Wel dient onderzocht te worden of het steenuilpaar aan de Mammoetstraat al niet van deze locatie gebruik maakt. Een ander alternatief is het plaatsen van een nestkast op het erf van de bebouwing grenzend aan de zuidoosthoek van het plangebied. Wel dienen bij de inrichting van het plantsoen direct ten zuiden van het plangebied dan inrichtingsmaatregelen voor de steenuil genomen te worden.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Wissing is betrokken bij de voorgenomen bestemmingsplanwijziging in Zetten-Zuid, gemeente Overbetuwe. Door deze bestemmingsplanwijziging wordt het mogelijk om woningbouw te plegen op een tot nu toe agrarisch gebruikt gebied in Zetten-Zuid. Hierbij zal rekening moeten worden gehouden met beschermde soorten planten en dieren.

De Wet natuurbescherming heeft als doel het behoud van de biodiversiteit en duurzaam gebruik van de bestanddelen daarvan. Sommige handelingen en ontwikkelingen kunnen de natuur, en daarmee de biodiversiteit, schaden en zijn daarom krachtens de wet verboden. Is dat het geval dan is er ontheffing nodig voor het overtreden van een verbodsbepaling. In specifieke gevallen geldt een vrijstellingsregeling. Als de schade betrekking heeft op een Natura 2000-gebied moet een vergunning worden aangevraagd.¹

De bestemmingsplanwijziging heeft zelf geen directe gevolgen voor beschermde soorten planten en dieren, maar maakt het wel mogelijk dat er ingrepen gaan plaatsvinden, die hierop wel van invloed zijn. De bestemmingsplanwijziging maakt het mogelijk om woningbouw te realiseren in Zetten-Zuid op een tot nu toe agrarisch gebruikt gebied. Uit een quickscan die in het kader van de voorgenomen bestemmingsplanwijziging in maart 2017 is uitgevoerd (Balk 2017), kwam naar voren dat de steenuil mogelijk voorkomt binnen het plangebied óf binnen de invloedssfeer van het plangebied. De rust- en verblijfplaats van de steenuil is jaarrond beschermd. Dit geldt ook voor de bijbehorende functionele leefomgeving.

Bij het vaststellen van het bestemmingsplan en het uitvoeren van de werkzaamheden moet rekening worden gehouden met het huidige voorkomen van beschermde soorten planten en dieren en beschermde natuurgebieden in het plangebied en/of in de invloedssfeer daarvan. De volgende vragen worden vaak gesteld:

- of voor de uitvoering van het bestemmingsplan een vrijstelling geldt;
- dan wel een ontheffing nodig is;
- en zo ja, of deze ontheffing kan worden verleend.

Beantwoorden van deze vragen is in beginsel pas nodig in een procedure op grond van de natuurwetgeving, oftewel wanneer door een concreet initiatief gebruik wordt gemaakt van de middelen het bestemmingsplan geboden ontwikkelingsruimte. Echter, indien op voorhand in redelijkheid kan worden ingezien dat de natuurwetgeving de uitvoerbaarheid van het plan binnen de planperiode in de weg staat kan het bestemmingsplan niet door de gemeenteraad worden vastgesteld.

De voorliggende rapportage presenteert de resultaten van het nader onderzoek naar de aanwezigheid van de steenuil in en in de directe omgeving van het plangebied. Hierbij is tevens bepaald of de geplande werkzaamheden, die door de voorgenomen

¹ Zie voor de doelstelling en regels van de Wet natuurbescherming het wettelijk kader in de bijlage.

bestemmingsplanwijziging mogelijk worden gemaakt, een nadelige invloed hebben op de lokale steenuilpopulatie.

Dit rapport beschrijft de uit te voeren werkzaamheden (H2) en de methodiek (H3) bij de in 2017 uitgevoerde inventarisatie. De effecten van de ingreep op de steenuil zijn in beeld gebracht en getoetst aan de verbodsbepalingen uit de natuurwetgeving. Daarbij is ingegaan op de volgende vragen:

- Komt de beschermde soort steenuil mogelijk of zeker voor in de invloedssfeer van de nieuwe woonwijk (H3)?
- Welke effecten op de steenuil heeft de ingreep (H4)?
- Kunnen deze effecten een wezenlijke negatieve invloed op de steenuil hebben (H4)?
- Welke verbodsbepalingen worden overtreden/is een ontheffing nodig (H4)?
- Welke maatregelen voor mitigatie en compensatie van schade aan beschermde soorten zijn noodzakelijk (H5)?

1.2 Toetsingskader beschermde soorten en gebieden

Wet natuurbescherming (Wnb)

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. De regels die toezien op bescherming van Natura 2000-gebieden (voorheen Nbwet) zijn opgenomen in 'Hoofdstuk 2 Natura 2000-gebieden' van de Wet natuurbescherming. De verbodsbepalingen ten aanzien van beschermde soorten (voorheen Ffwet) zijn in de Wet natuurbescherming opgenomen in 'Hoofdstuk 3 Soorten' en beschreven per beschermingsregime (zie onder). De regels voor houtopstanden (voorheen Boswet) zijn beschreven in Hoofdstuk 4 van de wet.

Beschermingsregimes soorten

Bij de uitvoering van werkzaamheden, die mogelijk worden gemaakt door de voorgenomen bestemmingsplanwijziging, moet rekening worden gehouden met de huidige aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren in Zetten-Zuid. Als de voorgenomen ingreep leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten, zal moeten worden nagegaan of een vrijstelling geldt of dat een ontheffing moet worden verkregen. In deze rapportage richten we ons alleen op de steenuil. Voor eventueel andere beschermde waarden verwijzen we naar Balk (2017).

In deze rapportage wordt nagegaan of door de voorgenomen bestemmingsplanwijziging in Zetten-Zuid ingrepen, zoals woningbouw, mogelijk zijn waarmee verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten worden overtreden en of dan een ontheffing moet worden verkregen.

2 Plangebied en werkzaamheden

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

De gemeente Overbetuwe heeft het voornemen een bestemmingsplanwijziging voor de Stationsstraat te Zetten door te voeren. Deze wijziging maakt het mogelijk om een nieuwe woonwijk te bouwen binnen het plangebied (figuur 2.1). De geplande woonwijk bevat ook stroken groen, nieuwe bomen en in het zuiden een waterpartij. Een huidige watergang in het oosten en zuiden van het gebied zal worden gedempt.

Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 4 ha en is gelegen aan de zuidrand van Zetten. Het terrein wordt aan de zuidkant begrensd door grasland, aan de westkant door een elzensingel en een sloot. Aan de oostkant wordt het terrein begrensd door een sloot en in het noordelijk deel door woningen. De achtertuinen grenzen aan het plangebied. In het oostelijk deel bevindt zich langs de rand van het plangebied een flink struikgewas van braam en staan enkele appelbomen. Het noordelijke en oostelijke deel is veelal rommelig met struikgewas, kleine composthopen, aangeplante tuinplanten en puin (Balk 2017).

Figuur 2.1 Luchtfoto met rood omlind het plangebied (Balk 2017).

Het grootste deel van het plangebied bestaat uit grasland. Dit grasland is eenvormig en bevat zeer weinig kruiden. De grenzen van het plangebied zijn ecologisch gezien het meest waardevol. Aan de oostkant zijn enkele steenuilkasten geplaatst. Het overgrote deel van het terrein, het grasland, heeft een lage natuurwaarde. Langs de randen is meer variatie in het terrein en is de natuurwaarde hoger.

2.2 Voorgenomen inrichting

Figuur 2.2 geeft de voorgenomen inrichting van het plangebied weer die door de bestemmingsplanwijziging mogelijk wordt gemaakt. Het noordelijke deel wordt bebouwd, terwijl het zuidelijke deel een parkachtige inrichting krijgt.

Figuur 2.2 De inrichting van het plangebied Zetten-Zuid, dat door de bestemmingsplanwijziging mogelijk wordt gemaakt.

3 Inventarisatie steenuil

3.1 Aanpak

Het plangebied is bezocht op donderdag 20 april en op maandag 24 april 2017 (tabel 3.1). Bij beide bezoeken is eerst het gehele plangebied rondgelopen. Vervolgens is conform de richtlijnen van STONE (Steenuiloverleg Nederland; Bloem *et al.* 2001) met behulp van een geluidsdrager het plangebied en directe omgeving op steenuilen geïnterviewd. Hierbij wordt met een geluidsdrager tien keer de territoriumroep van de steenuil ten gehore gebracht. Vervolgens wordt een minuut geluisterd of er gereageerd wordt door steenuilen. Indien geen reactie volgt wordt deze aanpak nog twee keer herhaald. Hierna wordt op een volgende plek de hele procedure herhaald, zodat ongeveer om de 250 m de territoriumroep van de steenuil is afgespeeld volgens de hierboven beschreven procedure.

Tabel 3.1 Informatie bezoeken plangebied.

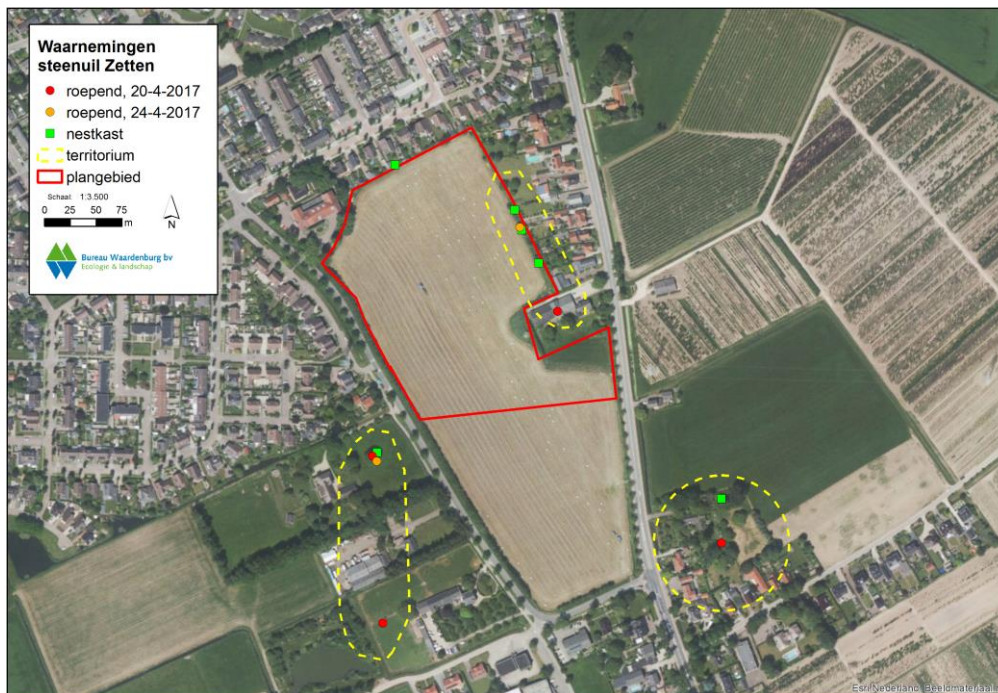
datum	bezoekduur	temperatuur	windkracht
20 april 2017	19:55-22:00	12	1
24 april 2017	19:30-21:00	10	1

Met de regio-coördinator van STONE in de Betuwe, de heer F. Jacobs, is contact opgenomen en de vraag gesteld of er gegevens van steenuilen in Zetten-Zuid beschikbaar waren. Door hem zijn de meest recente gegevens beschikbaar gesteld.

3.2 Resultaten

Figuur 3.1 geeft een overzicht van de vastgestelde territoria van steenuilen in of nabij het plangebied tijdens de veldbezoeken op 20 en 24 april. Er werd één territorium aan de oostkant van het plangebied vastgesteld, waarbij een vogel de territoriumroep liet horen vlakbij de hier aanwezige nestkasten. Direct ten westen van het plangebied werd ook een steenuil vastgesteld, die naast een nestkast zat direct ten westen van de Stationsstraat. Tenslotte werd een territorium vastgesteld aan de oostkant van de Wageningestraat, ten zuidoosten van het plangebied.

In de directe omgeving zijn dus drie territoria van de steenuil aanwezig. In figuur 3.2 worden de resultaten van de inventarisatie van de heer Jacobs weergegeven. Hij heeft een groter gebied geïnterviewd, waarbij aanvullend ook een steenuilpaar aan de Mammoetstraat werd vastgesteld.

Figuur 3.1 *Overzicht vastgestelde steenuilterritoria tijdens de veldbezoeken op 20 en 24 april 2017.*

Figuur 3.2 *Territoria (rode stippen) vastgesteld door F. Jacobs in 2017 in de directe omgeving van Zetten-Zuid.*

4 Betekenis van het plangebied en omgeving voor de steenuil

4.1 Habitatvoorkeur steenuil

De steenuil heeft een voorkeur voor een kleinschalig landschap, dat rijk is aan prooien voor uilen. Veelal wordt gebroed bij boerderijen met een rommelig erf met hier en daar rommelige overhoekjes en oude schuurtjes. Geschikt foerageergebied bestaat uit schapenweiden, rommelige erven met bebouwing, percelen met overhoekjes en hoogstamboomgaarden. Intensief gebruikt grasland daarentegen is weinig geschikt als foerageergebied, omdat het eenvormig is, er weinig insecten beschikbaar zijn, vaak te grootschalig is en geschikte uitkijkpunten waar vanaf gejaagd kan worden, ontbreken (Van Nieuwenhuysse *et al.* 2008).

In Nederland is door Van den Bremer *et al.* (2009) onderzoek gedaan naar de home-range van twee paar steenuilen in de Achterhoek. De belangrijkste resultaten betreffende de home-ranges zijn in tabel 4.1 samengevat. Het paar in Noordijk werd in 2007 lange tijd gevolgd en het paar gebruikte 10,6 ha, waarbij de homerange van het vrouwtje en het mannetje elkaar nauwelijks overlaptten. In 2008 bedroeg in de jongentijd de homerange van beide vogels slechts 7,2 ha en was er meer overlap. Aan de Heelweg was de home-range van het paar groter en was er vrijwel een volledige overlap. Bij het paar van Noordijk waren duidelijke voorkeursgebieden te onderscheiden, terwijl dit bij het paar aan de Heelweg niet het geval was. In de broedtijd werd een oppervlakte van 7-15 ha gebruikt om te foerageren. Dit ligt in dezelfde orde van grootte als de gemiddelde territoriumgrootte die in Van Nieuwenhuysse *et al.* (2008) wordt gegeven: maart-april gemiddeld 11 ha (4,7 – 15,2 ha) en mei-juni gemiddeld 14,7 ha (3,4 – 31,5 ha).

Tabel 4.1 Territoriumgrootte van steenuilen bij onderzoek in 2007 en 2008 in de Achterhoek (Van den Bremer *et al.* 2009).

sexe	locatie	jaar	periode	Home range in ha
Man	Noordijk	2007	20 maart – 5 juni	6,4
Vrouw	Noordijk	2007	20 maart – 5 juni	3,7
Man+vrouw	Noordijk	2007	20 maart – 5 juni	10,6
Man	Noordijk	2008	20 mei – 2 juli	4,8
Man+vrouw	Noordijk	2008	20 mei – 2 juli	7,2
Man	Heelweg	2008	20 mei – 12 juni	13,6
Man+vrouw	Heelweg	2008	20 mei – 12 juni	14,6

4.2 Betekenis van het plangebied voor de steenuil

Figuur 3.1 laat zien dat in het plangebied een flink aantal (6) steenuilkasten zijn geplaatst, die potentieel onderdak kunnen bieden aan de verschillende steenuilparen. Het plangebied zelf is met uitzondering van de randen weinig geschikt voor de steenuil. Het bestaat uit een monotone grasmat zonder kruiden. Alleen langs de randen is meer afwisseling aanwezig. Aan de oostkant staan enkele oude appelbomen en is ook een braamstruweel aanwezig. Hier zijn ook drie steenuilnestkasten opgehangen, die afwisselend door een broedpaar gebruikt worden. Deze rand is zeker geschikt als foerageergebied voor de steenuil.

De steenuilen in het territorium aan de westkant van de Stationsstraat zullen, op basis van de terreinkenmerken, vooral gebruik maken van het erf waar de nestkast hangt en de directe omgeving ten westen van de Stationsstraat. Het direct aangrenzende plangebied is weinig geschikt.

De steenuilen ten zuidoosten van het plangebied zullen, op basis van de terreinkenmerken, vooral gebruik maken van het erf zelf, waar een boomgaard aanwezig is en van het meer oostelijk gelegen gebied. Het nabijgelegen deel van het plangebied is weinig geschikt als foerageergebied.

4.3 Effecten ingreep

Figuur 4.1 geeft een overzicht van de in 2017 vastgestelde territoria met om elk territorium een straal van 250 m. Het gebied binnen deze straal heeft een oppervlakte van 19,6 ha. Dit geeft globaal het gebied aan waarbinnen het territorium van de verschillende steenuilparen valt. Figuur 4.1 laat zien dat het plangebied door 2 steenuilparen gebruikt kan worden.

Steenuil oostkant plangebied

De steenuil aan de oostkant van het plangebied zal vooral de randen van het plangebied benutten en de aangrenzende erven. De hier aanwezige appelbomen met nestkasten zullen vermoedelijk wel intact blijven, maar een groot deel van het foerageergebied zal verdwijnen, waardoor het functionele leefgebied sterk in oppervlakte zal afnemen. Dit broedpaar zal van een alternatief foerageergebied gebruik moeten gaan maken.

Het gebied direct ten oosten van de Wageningsestraat, dat ingericht is als laagstamboomgaard, is minder geschikt voor de steenuil, omdat de vegetatie hier kort wordt gehouden om muizenvraat aan de fruitbomen te voorkomen en hier ook waarschijnlijk gespoten wordt.

Het gebied meer noordoostelijk hiervan lijkt geschikter als alternatief foerageergebied. Dit overlapt mogelijk wel met het foerageergebied van de steenuil aan de Mammoetstraat (figuur 4.1). Daarnaast is de afstand tot de huidige nestkast ongeveer 200 m, waardoor het op dit moment niet of nauwelijks geschikt is als alternatief foerageergebied. Het gebied Mammoetstraat-Wageningsestraat zou geschikter gemaakt kunnen worden door hier een nestkast te plaatsen, waardoor de steenuil naar

dit gebied kan uitwijken. Wel dient er zekerheid te worden verkregen dat het broedpaar van de Mammoetstraat deze locatie niet als foerageergebied gebruikt.

Het erf gedeeltelijk omsloten door de zuidoosthoek van het plangebied is ook geschikt voor de steenuil. Dit erf blijft behouden, maar wel wordt het aansluitende grasland omgevormd tot plantsoen. Dit vormt dan echter geen duurzaam alternatief, tenzij bij de inrichting van het plantsoen met de steenuil rekening wordt gehouden.

De hoek van de Wageningsestraat met de Mammoetstraat lijkt al met al het beste alternatief te vormen, tenzij met de inrichting van de zuidkant van het plangebied rekening met de steenuil wordt gehouden.

Figuur 4.1 De bekende territoria van steenuilen in Zetten-Zuid, waarbij een cirkel met een straal van 250 m rond de vermoedelijke broedlocatie is getrokken.

Steenuil westkant Stationsstraat

Een groot deel van het plangebied valt binnen de actieradius van dit steenuilpaar, maar aangezien de terreinen ten westen van de Stationsstraat veel geschikter zijn voor de steenuil dan het plangebied, zal bebouwing van het plangebied van weinig invloed zijn op dit steenuilpaar. Het functionele leefgebied van dit broedpaar blijft behouden.

Figuur 4.1 Laagstamboomgaard aan de oostkant van de Wageningsestraat ter hoogte van het plangebied.

Figuur 4.2 Potentieel geschikt steenuilleefgebied in de hoek Wageningsestraat en Mammoetstraat.

Figuur 4.3 Het potentieel geschikte erf voor steenuilen grenzend aan de zuidoosthoek van het plangebied. Dit erf wordt op dit moment ook al benut door het steenuilpaar aan de oostkant van het plangebied.

5 Conclusie voor ontheffingsaanvraag

In de directe omgeving van het plangebied zijn in 2017 drie territoria van de steenuil vastgesteld en op iets grotere afstand bevindt zich een vierde territorium.

De rust- en verblijfplaats van de steenuil is jaarrond beschermd. Dit betekent dat ook de functionaliteit van de verblijfplaats in stand moet worden gehouden. De bestemmingsplanwijziging maakt het mogelijk een nieuwe woonwijk in Zetten-Zuid te bouwen. Hierdoor gaat een groot deel van het foerageergebied van het steenuilpaar, dat aan de oostkant van het plangebied zijn territorium heeft, verloren. Hierdoor is de functionaliteit van het foerageergebied niet meer gewaarborgd en gaat waarschijnlijk ook de vaste rust- en verblijfplaats verloren.

Voor de realisatie van de woonwijk zal voor de steenuil ontheffing moeten worden aangevraagd. Voor het verkrijgen van de ontheffing is het gewenst om de onderstaande mitigerende maatregelen te nemen.

Er zijn twee opties om door mitigerende maatregelen het broedpaar te behouden. De eerste optie is om de hoek Wageningsestraat en Mammoetstraat geschikt te maken voor de steenuil. Dit lijkt op het oog al redelijk geschikt voor de steenuil. Wel dient gecontroleerd te worden of het broedpaar dat een territorium heeft aan de Mammoetstraat al niet van deze hoek gebruikt maakt. Dit kan door in de jongentijd te kijken of deze locatie door het steenuilpaar van de Mammoetstraat benut wordt om te foerageren. Daarnaast dient er gecontroleerd te worden of er op deze locatie een geschikte broedplek beschikbaar is. Indien dit niet het geval is, kan dit gerealiseerd worden door hier enkele steenuilkasten te plaatsen. Voorkomen moet worden dat het steenuilpaar aan de oostkant van het plangebied de huidige kasten blijft gebruiken maar gaat foerageren aan de oostkant van de Wageningsestraat. Hierdoor is de kans groot dat de uilen slachtoffer van het verkeer worden.

Een andere optie is om een kast te plaatsen op het erf direct grenzend aan de zuidoosthoek van het plangebied. Wel dient dan de inrichting van het plantsoen ten zuiden van het plangebied afgestemd te worden op de eisen die de steenuil aan zijn foerageergebied stelt, omdat hier anders onvoldoende foerageergebied beschikbaar is.

6 Literatuur

- Balk A.R. 2017. Toetsing Wet natuurbescherming in verband met de voorgenomen bestemmingsplanwijziging aan de Stationsstraat te Zetten. Rapport 2017-026. Koeman & Bijkerk, Haren (Gr.).
- Bloem H., K. Boer, N. Groen, R. Van Harxen & P. Stroeken 2001. De Steenuil in Nederland. Handleiding voor onderzoek en bescherming. Stichting Steenuilenoverleg Nederland (STONE).
- Van den Bremer L., R. van Harxen & P. Stroeken 2009. Terreingebruik en voedselkeus van broedende Steenuilen in de Achterhoek. SOVON-Onderzoeksrapport 2009/02. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Van Nieuwenhuysse D., J.-C. Génot & D.H. Johnson 2008. The Little Owl. Cambridge University Press, Cambridge.

